

Z wokandy: Jak wiele szkolnych spraw (w tym oceny uczniów) to informacje publiczne

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport

Opublikowano: czwartek, 29, styczeń 2026 15:17

Piotr Majoch

Odśloni: 1013

WSA: Informacje o uczniach takie, jak struktura klas, wystawiane oceny, liczba uczniów reprezentujących szkołę na olimpiadach czy skreślonych z listy uczniów, to przykłady informacji publicznej.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu wydał wyrok łączący tematykę oświatową z powszechną w całym przekroju działalności administracji tematyką dostępu do informacji publicznej. Poszczególne elementy orzeczenia wskazują na to, jakie informacje dotyczące codziennej działalności szkoły podlegają udostępnieniu na wniosek zainteresowanego obywatela.

Sprawa, która trafiła na wokandę wielkopolskiego sądu administracyjnego miała związek z otrzymanym przez dyrektora szkoły wnioskiem o udostępnienie informacji publicznej. Pismo zawierało szereg pytań, wśród których można zidentyfikować zarówno wnioski o informacje o charakterze statystycznym, jak również o przedstawienie kwalifikacji poszczególnych nauczycieli czy liczby przeprowadzanych kontroli. Wniosek o udzielenie informacji publicznej wyróżniał się jednak głównie tym, że przeważały w nim pytania o kwestie dotyczące generalnie samych uczniów i ich rodziców, związane (tylko pozornie!) w mniejszym stopniu z ogólną problematyką wykonywania przez szkołę powierzonych jej zadań. Wnioskodawczyni chciała dowiedzieć się chociażby o liczbie uczniów nieklasyfikowanych, kończących daną klasę i rozpoczynających naukę w kolejnej w poszczególnych latach, o uczniach uczestniczących w olimpiadach tematycznych, skreślanych z listy uczniów, a także o... ilości ocen niedostatecznych wystawianych na określonych lekcjach w podanym okresie.

Odpowiadając na pismo, dyrektor szkoły udzielił tylko zdawkowych informacji o kwalifikacjach nauczyciela, którego dotyczyło jedno z pytań, a także o liczbie kontroli przeprowadzonych przez kuratorium oświaty na przestrzeni kilku poprzednich lat. Zabrakło jednak odpowiedzi na pytania dotyczące spraw uczniów. Dyrektor stwierdził, że dane tego typu nie stanowią informacji publicznej, toteż nie może przekazać ich wnioskodawcy.

Nieuzyskanie odpowiedzi na zadane pytania skłoniło wnioskodawczynię do wniesienia skargi. W sądzie sprawa została rozpoznana w trybie art. 119 ust. 4 prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (p.p.s.a.), czyli w postępowaniu uproszczonym, stosowanym m.in. w przypadku skarg na bezczynność (jak w tej sytuacji) lub przewlekłe prowadzenie postępowania

Dyrektor szkoły odpowiada za transparentność jej działania

Zaczynając swoje rozważania dotyczące poszczególnych pytań zadanych przez skarżącą dyrektorowi szkoły, Sąd przypomniał, że obowiązek udzielania informacji publicznej obejmuje dyrektora nie tylko z racji bycia zwierzchnikiem szkoły. Mowa bowiem o organie władzy publicznej wykonującym zadania związane z zapewnieniem, aby kierowana przez niego szkoła należycie wykonywała swoje ugruntowane w ustawie obowiązki natury oświatowej, czyli zadania publiczne. Przechodząc do kwestii obszarów tematycznych, których dotyczą informacje uznawane co do zasady za informacje publiczne, Sąd odwołał się do przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej (u.d.p.), w tym do art. 6 ust. 1 pkt 3 u.d.p. W przepisie tym wyszczególnione zostało prawo dostępu do informacji dotyczących podmiotów władzy publicznej oraz trybu działania tej władzy, co wynika z art. 6 ust. 1 pkt 3 u.d.p. To jednak wciąż sformułowania dość ogólne, podobnie jak ogólna jest zasada jawności życia publicznego, toteż w uzasadnieniu wyroku, Sąd pochylił się nad poszczególnymi pytaniami z osobna.

Podstawowe dane o szkolnych oddziałach są informacją publiczną

Liczba uczniów przyjętych do klas VII oraz kontynuujących naukę w klasach VIII (pytanie dotyczyło tylko tych konkretnych klas) jest w ocenie Sądu podręcznikowym przykładem informacji publicznej. Rzeczą dotyczy bowiem konstytucyjnego obowiązku szkolnego, obejmującego osoby do 18 roku życia. Mając na względzie, że szkolnictwo powszechne na poziomie podstawowym trwa osiem lat, za postawionym w ten sposób pytaniem kryje się zrozumiała potrzeba wiedzy, czy w danej szkole obsadzone są wszystkie klasy i wszędzie tam realizowany jest główny obowiązek oświatowy - nauczanie dzieci i młodzieży. Skarżąca miała zatem prawo wiedzieć również o tym, jak w danej szkole przedstawia się struktura klas, w tym jaka część uczniów kończących jedną klasę kontynuowała naukę w klasie wyższej.

Problemy uczniów - czy też podlegają ujawnieniu?

Klasyczną informacją publiczną jest też ta dotycząca liczby uczniów z różnych powodów skreślonych z listy. Klasyczną - ponieważ jest to sprawa, w której dyrektor szkoły wydaje decyzje administracyjne na podstawie art. 68 ust. 2 Prawa oświatowego (P.oś.). Skoro zatem w razie wystąpienia określonych okoliczności po stronie dyrektora występuje konieczność działania - wydania stosownej decyzji - to obywatel ma prawo wiedzieć, czy jako organ odpowiednio wywiązuje się z tego ustawowego obowiązku. Podążając tym tropem, informacją publiczną jest również ta o ilości uczniów nieklasyfikowanych. Są to bowiem uczniowie, w przypadku których istnieje konieczność wykonania dalej idących czynności, jak przeprowadzenie egzaminu klasyfikacyjnego czy nieudzielenie promocji do następnej klasy i pozostawienie ucznia w klasie, do której dotychczas uczęszczał. Mowa zatem o czynnościach ściśle związanych z podstawowym obszarem działalności szkoły.

Jawne oceny - kiedy i dla kogo?

Kolejne pytania umieszczone we wniosku o informację publiczną dotyczyły ilości ocen niedostatecznych wystawianych w ramach nauczania różnych przedmiotów. Teoretycznie może się wydawać, że jest to sprawa nie dotycząca innych niż uczniów, którzy takie oceny otrzymują. Sąd przywołał jednak w tym miejscu konkretne przepisy stanowiące o szczególnej funkcji, jaką pełnią oceny. W świetle art. 44b ust. 1 pkt 1 oraz art. 44e ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o systemie oświaty (u.s.o.), oceny są rozpoznaniem poziomu i postępów obejmujących osiągnięcia edukacyjne, a także zachowanie ucznia. Ich wystawianie jest ustawowym obowiązkiem, co sprawia że oceny należy rozumieć także jako jeden z przejawów działalności szkoły obrazujących, w jaki sposób dana szkoła realizuje program nauczania. Czym innym jest informacja o szczegółowych ocenach konkretnego, znanego z imienia i nazwiska ucznia - takie, przypisane do niego oceny są na mocy art. 44e ust. 2 u.s.o. jawne dla niego i jego rodziców, a nie osób trzecich. Wniosek o informację publiczną dotyczył jednak ocen w ogólnym rozumieniu, statystyki obejmującej wystawiane "jedyńki". Wobec tego, zdaniem Sądu, wnioskodawczyni powinna była otrzymać od dyrektora odpowiedź.

Także szkolne powody do dumy są informacją publiczną

Kwestia uczestniczenia przez uczniów w olimpiadach tematycznych wiąże się z zewnętrzną aktywnością danej szkoły. Liczba olimpijczyków odnoszących sukcesy i szczególnie godnie reprezentujących swoje szkoły, to wskaźnik mający bezpośrednie przełożenie na chociażby rankingi najlepszych szkół w jednostce samorządu terytorialnego czy całym kraju. Sukces odnoszony przez ucznia na olimpiadzie jest świadectwem wysokiego poziomu reprezentowanej szkoły i pokazuje, że jej zadania są realizowane w odpowiedni sposób. Łatwo zatem o konkluzję podobną jak w przypadku poprzednich pytań - sprawa

Z wokandy: Jak wiele szkolnych spraw (w tym oceny uczniów) to informacje publiczne

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport

Opublikowano: czwartek, 29, styczeń 2026 15:17

Piotr Majoch

Odśłony: 1013

dotyczy tego, jak dana szkoła wykonuje spoczywające na niej zadania bezpośrednio związane z jej podstawową działalnością. Naturalną konsekwencją jest zatem uznanie jej za informację publiczną.

Po rozpoznaniu zgromadzonego materiału Sąd uznał, że dyrektor szkoły istotnie dopuścił się beczynności, gdyż był zobowiązany do udzielenia odpowiedzi na wszystkie wymienione powyżej pytania, których to odpowiedzi nie udzielił. Mając na uwadze, że odmowa udostępnienia informacji nie wynikała ze złej woli, lecz tylko mylnego wyobrażenia dyrektora nt. charakteru informacji publicznej, Sąd stwierdził przy tym, że jego naruszenie nie nastąpiło z rażącym naruszeniem prawa.

Wyrok WSA w Poznaniu z 21 stycznia 2026 r. (sygn. II SAB/Po 251/25) - orzeczenie nieprawomocne

Źródło: [CBOSA](#)